

Aleksander Limasiewicz

Wrocław-Stare Miasto, AZP 80-28/-

Informator Archeologiczny : badania 30, 288

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

uchwyconych we wkopie sondażowym. Jest to strefa, w której znajdował się pierwotnie staw (ukazywany na najwcześniejszych widokach). Odkryty materiał zabytkowy ma charakter odpadkowy, bo dominują w nim szczątki organiczne, zwłaszcza kości zwierzęce. Może to stanowić potwierdzenie informacji o funkcjonowaniu na środkowym Olbinie dołów śmietniskowych, do których wywożono do 1526 r. mierzwę z miasta. Jednym z nich był zapewne wspomniany staw. Uchwycono również wyraźną sekwencję najmłodszych nawarstwień, pomijając oczywiście te, które związane są z obecną konstrukcją jezdni i chodników. Odpowiadają one pracom urbanistycznym, rozbiórkowym i budowlanym, które można synchronizować z procesami osadniczymi dokonującymi się na środkowym Olbinie w XIX w. (po pożarze z 1806 r. poświadczonym w uchwyconych nawarstwieńcach), a poprzedzającymi istniejącą do dziś zabudowę sięgającą początkami schyłku tego stulecia.

Trudniej jest orzekać o pozycji chronologicznej czy osadzeniu historycznym innych warstw niwelacyjnych (pozbawionych treści kulturowej) lub niwelacyjno-rozbiórkowych. Niewątpliwie znaczący udział w powstaniu sekwencji tych nawarstwień miały prace podejmowane po wojnie trzydziestoletniej, a następnie po roku 1711, gdy rozpatrywany rejon miasta został rozparcelowany, a działki rozsprzedane. Najciekawsza jest sekwencja przegłębionych warstw wraz z zamykającym ją od góry poziomem bruku z kamieni polnych, o szerokości 16 m, uchwycona po wschodniej stronie jezdni, naprzeciw wylotu ulicy Olbińskiej. Nie osiągnięto niestety spagu tego układu stratygraficznego. Konfrontacja z widokami miasta z różnych okresów pozwala upatrywać w tym miejscu, czyli w rejonie rozwidlenia szlaków na Oleśnicę i Trzebnicę, zejścia z gościńca do starszej przeprawy przez Odrę. W XVII w. nabrała ona lokalnego znaczenia. Jeszcze do schyłku XIX w., zanim wzniesiono kamienice, uchwycone zejście ku rzece z traktu ulicznego wyznaczało zasięg strefy zabudowanej. Poza tymi elementami poziomej stratygrafii traktu drogowo-ulicznego w kilku miejscach wystąpiły w obecnej strefie jezdni i chodnika fragmenty konstrukcji ceglanych, wskazując na mniejszą szerokość i nieco inny przebieg ulicy pod obecną fazą jej zabudowy, pochodzącą ze schyłku XIX w. Wyraźnym dowodem na przesunięcie i wyprostowanie biegu ulicy jest również charakter nawarstwień na odcinku pomiędzy skrzyżowaniem z ulicami J. Kilińskiego i J. Niemcewicza a wylotem ul. Henryka Probusa. Nie odnotowano tak już wszechobecnej w pozostałej strefie sekwencji stratygraficznej tworzonej przez starszy bruk uliczny (ulożony z kamieni polnych u schyłku XIX w.) i podścielającej go warstwy silnie nasyczonej pyłem ceglany (poziom rozbiórkowy zabudowy z drugiej połowy XIX w.). W zamian występuje tam pod obecną konstrukcją jezdni miększy pokład piasków ilastych, pozbawionych treści kulturowej. Zostały one nawiezione w celu podwyższenia terenu do wysokości nawierzchni dotychczasowej jezdni, narastającej na średniowiecznej grobli. Natomiast ukierunkowanie starszego bruku wskazuje, iż dawny trakt biegł na omawianym odcinku ul. Jedności Narodowej przez działki budowlane usytuowane przy jej zachodniej pierzei.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym – Oddziale Muzeum Miejskiego Wrocławia. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Silesia Antiqua”.
Badania zakończono.

WROCLAW-Stare Miasto,
AZP 80-28/-

miasto średniowieczne i nowożytne (XV-XX w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w okresie od października do listopada przez dr. Aleksandra Limisiewicza (AKME Zdzisław Wiśniewski). Finansowane przez Parkingi Miejskie SA. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 3750 m².

W wyniku kontynuacji badań archeologicznych z 1994 r. odkryto kolejnych 9 obiektów archeologicznych, z których większość okazała się kloakami. Na szczególną uwagę zasługuje uchwycenie północnego fragmentu fosy miejskiej (Czarnej Otawy).

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Parkingi Miejskie SA, AKME Zdzisław Wiśniewski, PSOZ we Wrocławiu, Muzeum Archeologicznym we Wrocławiu. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Silesia Antiqua”, t. 39. Badania będą kontynuowane.

Zagórze, st. 2,
gm. Niepołomice,
woj. krakowskie

patrz: wczesne średniowiecze